

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 6C/3/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7915200068
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Ďurková
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2020:7915200068.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Renátou Ďurkovou v spore žalobkyne: O. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/X, XXX XX M. nad Q., právne zastúpenej: JUDr. Jaroslava Oravcová, advokátka, Dobrianskeho 1651, 093 01 Vranov nad Topľou, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, v konaní o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka č. 8300053143 zo dňa 09.11.2012, uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným, je neplatná.

II. Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalovanému.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala voči žalovanému, aby súd určil že dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka č. 8300053143 zo dňa 09.11.2012, uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným, je neplatná a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila dňa 09.11.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8300053143. V zmluve sú okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods.1 OZ a inými kogentnými ustanoveniami (revolving, dohoda o zrážkach zo mzdy, zmluvná pokuta 0,065% dlžnej sumy za každý deň omeškania, t. j. 23,725% a pod.). Súčasťou typovej formulárovej zmluvy, ktorej znenie bol vopred pripravené zo strany veriteľa, je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy a to listom zo dňa 04.01.2013. Má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu. Deklarovaním neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný stratí akúkoľvek legitimitu na použitie tohto kontroverzného zabezpečovacieho úkonu v spotrebiteľských právnych veciach. Vyrieši sa tým neprípustnosť Dohody o zrážkach zo mzdy, čo do základu právnej otázky, čím judikatúra odôvodňuje naliehavý právny záujem (NS SR 6Cdo 192/2010, 1 Cdo 91/2006).

2. Tunajší súd dňa 16.03.2015 vydal neodkladné opatrenie pod č. k. 6C/3/2015-35, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 09.11.2021, č. 8300053143 uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej o neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy. Predmetné uznesenie bolo potvrdené Krajským súdom v Košiciach zo dňa 15.06.2015, č. k. 1Co/304/2015.

3. Žalovaný vo vzťahu k návrhu na určenie neplatnosti dohody o zrážkach doručil súdu dňa 24.08.2015 vyjadrenie, v ktorom uviedol, že uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere ako aj dohody o zrážkach zo mzdy z hľadiska vlastného prejavu vôle žalobkyne až do začatia súdneho konania nebolo spochybnené. Žalobkyňa nespochybňovala zámer uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy ani v súvislostiach spojených

so vznikom dohody o zrážkach zo mzdy a ani s jej uplatnením. Uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy nie je možné posudzovať s ohľadom na právnu úpravu účinnú v čase jej uzavretia tak, že je právom dlžníka uzavrieť zmluvu o úvere bez zabezpečenia alebo len s takým, ktoré považuje sám za vhodné. Citoval ust. § 35 ods. 2 OZ. Pre výklad právneho úkonu považuje za dôležité právna úprava aj to, ako sa strany správajú pri plnení a realizácii dôsledkov úkonu. Teda, ako sami a reálne vnímajú dôsledky vlastného konania v praktickom živote. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola zamestnávateľovi predložená spolu s listom zo dňa 04.01.2013. Od uvedeného času až do podania žaloby na súd uplynuli viac ako dva roky. Nejde o tak krátke obdobie, v rámci ktorého by si žalobkyňa nespomenula na svoje (nateraz) prezentované výhrady voči vlastnému konaniu a nenamietala ho. Dohoda o zrážkach zo mzdy a jej úprava je otázkou, ktorá patrí do výlučnej kompetencie jednotlivých členských štátov. Tento záver vyplýva aj zo smernice Rady 93/13/EHS. To, že dohoda o zrážkach zo mzdy objektívne nemôže byť neprijateľnou podmienkou, keďže odzrkadľuje zákonnú úpravu tohto právneho inštitútu v rámci vnútroštátneho právneho poriadku, vyplýva už zo spomenutej smernice (ako sekundárneho právneho aktu). Podľa jej článku I ods. 2 z pôsobnosti smernice sú vylúčené dohody a dojednania, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia. Zákonná úprava nepredpisuje požiadavku na súdne rozhodnutie ako predpoklad vykonávania zrážok zo mzdy. Zároveň žalovaný poukazuje na to, že z dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej žalobkyňou vyplýva okrem iného aj odpoveď na základnú otázku, čo vlastne táto dohoda znamená a aké sú jej reálne dôsledky. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím prostriedkom úhrady pohľadávky. V čase vzniku záväzkovo-právneho vzťahu, z ktorej pohľadávka vzniká alebo môže vzniknúť je prirodzeným postupom a prejavom obozretnosti každého veriteľa predchádzať situácii, aby nedochádzalo k majetkovej strate spôsobenej nielen neskoršou insolventnosťou protistrany, ale v prvom rade jej úmyselným porušením povinnosti splniť svoje záväzky. Nedôvodnou je tiež výhrada žalobkyne voči zmluvnej pokute 0,065 % denne z dlžnej sumy, ak táto výška sankcie je v súlade s reguláciou sankcií za omeškanie podľa § 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Ak žalobkyňa tvrdí nezákonnosť dohody o zrážkach zo mzdy, potom rovnaký prístup by mal platiť aj vykonávaniu inkasa z jej účtu v prospech banky, dodávateľovi energií a pod.. Aj v danom prípade sa súhlas udeľuje vopred, na inkaso pre úhradu pohľadávky, ktorá nie je preskúmaná resp. nejako autorizovaná. V daných prípadoch dokonca ani nemusí platiť obmedzenie, ktoré pri dohode o zrážkach zo mzdy je „poistkou“ proti vykonaniu zrážky zo mzdy vo väčšom rozsahu, ako by bolo pri výkone rozhodnutia.

4. Žalobkyňa k vyjadreniu žalovaného doručila vyjadrenie dňa 02.05.2018, kde uviedla, že ako spotrebiteľ so žalovaným uzatvorila zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8300053143 revolvingového typu a to dňa 09.11.2012, predmetom zmluvy bol úver vo výške 1.500 Eur, ktorý sa zaviazala splácať mesačne vo výške 80,37 Eur. Žalovaný jej predložil listiny s tým, že ak chce, aby jej bol úver poskytnutý, je potrebné predložené listiny podpísať. Predložené listiny podpísala v presvedčení, že uzatvorila Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8300053143 zo dňa 09.11.2012. Až od svojho zamestnávateľa z listu, ktorý mu zaslal žalovaný (list zo dňa 04.01.2013) sa dozvedela, že podpísala aj Dohodu o zrážkach zo mzdy zo dňa 09.11.2012. Dohoda umožňuje žalovanému, aby od žalobkyne vymohol plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok, bez súdnej kontroly. Úver jej bol poskytnutý vo výške 1.500 Eur, z toho jej bol stiahnutý poplatok podľa bodu 8.1 vo výške 215,75 Eur a teda reálne jej bol žalovaným vyplatený úver vo výške 1.284,25 Eur (karta klienta). Žalovanému uhradila sumu 1.513,30 Eur. Zrážky zo mzdy na základe žiadosti žalovaného boli zamestnávateľom žalobkyne vykonané vo výške 433,33 Eur. V súvislosti s Dohodou jej nebolo nič bližšie vysvetlené. Samotné vyhotovenie Dohody je typický formulár, z ktorého nevyplýva možnosť zmeny jeho textu, tak po obsahovej, ako aj formálnej stránke. Aj keď je Dohoda uzavretá vo forme osobitnej listiny, nebola o jej dôsledkoch nijako poučená a nemala možnosť ju odmietnuť, ak chcela úver získať. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola so žalobkyňou individuálne dohodnutá. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná. Svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobkyne. Pri uzatváraní dohody dlžník spotrebiteľ musí vedieť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške. Vykonávaním zrážok zo mzdy dochádza k zásahu do majetkového práva žalobkyne. Medzi listinami, ktoré jej žalovaný predložil pri uzatváraní Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8300053143 zo dňa 09.11.2012 je aj Dohoda o poskytovaní služieb, ktorá obsahuje v bode 8. - 8.1. ustanovenie o poplatku za odklad splátok. Ako spotrebiteľ takúto službu nevyužila napriek tomu ju musela zaplatiť. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať:

-adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 9 ods. 2 písm. c/ ZoSÚ),
-dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ),
-výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ). Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y). Vyššie uvedené náležitosti v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere absentujú.

5. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovné:

6. Podľa § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že úprava Civilného sporového poriadku účinná od 1.7.2016 sa použije na všetky konania, a to i konania začaté pred týmto dňom.

7. Medzi stranami nie je sporné, že uzavreli Zmluvu o spotrebiteľskom revolvingovom úvere zo dňa 09.11.2015, č. 8300053143 s úverovým rámcom 1.500 Eur. Rovnako nie je sporné, že žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy.

8. Súd zistil z predloženého listu zo dňa 04.01.2013, že žalovaný doručil zamestnávateľovi žalobkyne dňa 09.01.2013 žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy a z iných príjmov, aby tento vykonával zrážky zo mzdy žalobkyne na splatenie úveru, ktorý poskytol žalovaný žalobkyňi pod č. 8300053143 v prospech žalovaného. Dlh žalobkyne vyčíslil na 3.376,12 Eur.

9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

11. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

12. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

13. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Podľa § 551 ods. 1 OZ, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

15. Podľa § 551 ods. 2 OZ, proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

16. Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon musí byť urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

17. Vychádzajúc z vyššie uvedených zistení a citovaných právnych ustanovení, súd v súlade s ustanovením § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka rozhodol, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uvedená vo výroku tohto rozsudku je neplatná.

18. Dohoda o zrážkach zo mzdy obsahuje také znenie, ktoré jednoznačne stavia žalobkyňu do nevýhodnej pozície oproti žalovanému. Vychádzajúc z ustanovenia § 53 ods. 4 písm. l) Občianskeho zákonníka, vykonaním dohody o zrážkach zo mzdy v čase, keď základ alebo výška pohľadávky - úveru je medzi účastníkmi úverovej zmluvy sporná, dovoľuje táto situácia žalovanému ako veriteľovi bez ohľadu na možné námietky dlžníka subjektívne vyložiť otázku plnenia povinnosti dlžníka v rozpore so skutočným stavom a bez akéhokoľvek odôvodnenia vo vzťahu k zamestnávateľovi dlžníka začať realizovať zrážky zo mzdy dlžníka aj po dobu spornosti základu a výšky úverovej pohľadávky. Dlžník za žiadnych okolností nemôže zabrániť tomu, aby prípadný postup žalovaného ako veriteľa mohol zvrátiť vo svoj prospech v prípade, že žalovaný ako veriteľ v rozpore so skutočnosťou posúdil dodržiavanie povinnosti dlžníka pri splácaní úveru. Takýto postup žalovaného ako veriteľa je zameraný jednoznačne na to, aby obmedzil dlžníka pri uplatňovaní svojich práv takým právnym spôsobom, aký mu poskytuje napr. inštitúcia námietok alebo návrhu na zastavenie exekúcie v exekučnom konaní. V prípade výkonu dohody o zrážkach zo mzdy zamestnávateľ dlžníka nemá možnosť odmietnuť vykonávanie zrážok alebo toto pozastaviť, aj keby sa toho dlžník ako zamestnanec domáhal. Rovnako nemá možnosť zadržať zrazené čiastky mzdy ako je to v prípade exekučného konania.

19. Dohodou o zrážkach zo mzdy, ktorá neobsahuje žiadne podmienky, splnením ktorých by zamestnávateľ dlžníka mohol odmietnuť, pozastaviť alebo nevyplácať zrážky zo mzdy pre veriteľa - žalovaného sa obmedzuje prístup dlžníka k dôkazom a skryto sa stanovuje povinnosť pre dlžníka ako spotrebiteľa niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva mal niesť veriteľ - žalobca. Dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací úkon na splatenie úveru by mohla spĺňať podmienky platnej zmluvy ale iba vtedy, ak by bola uzavretá na splácanie dlhu, ktorý už ku dňu uzavretia dohody existoval. Tým, že žalovaný podmienil uzavretie úverovej zmluvy podpísaním dohody o zrážkach zo mzdy na splatenie dlžnej časti úveru ku ktorej má dôjsť až po uzavretí dohody o zrážkach porušil žalovaný svoju povinnosť uvedenú v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka tým, že spôsobil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne.

20. Ako neprijateľnú podmienku, ktorou je dohoda o zrážkach zo mzdy ako súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, kvalifikoval Krajský súd v Košiciach vo svojom rozsudku z 19.06.2014 č.k. 5 Co/554/2013 vo veci Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16C/111/2012 a v rozsudku z 22.3.2016 č.k. 5Co/176/2015 vo veci Okresného súdu Trebišov sp. zn. 12C/191/2014. Takouto dohodou sa umožňuje veriteľovi obísť preskúmavanie splnenia podmienok, ktoré sú rozhodujúce pre posúdenie splnenia povinnosti dlžníka - spotrebiteľa.

21. Podľa § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Neplatnosť predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva zo spôsobu, akým bola táto dohoda uzavretá, a to ako formulárová zmluva, obsah ktorej bol vypracovaný a koncipovaný žalovaným, a žalobca ako účastník tohto zmluvného vzťahu nemal možnosť obsah týchto zmluvných podmienok ovplyvniť. Preto spotrebiteľ sa v takejto situácii dostáva v porovnaní s predajcom do nevýhodného postavenia, keď je do značnej miery obmedzená jeho vyjednávacia povinnosť tým, že do vopred vypracovaných zmluvných podmienok bolo pojaté aj zabezpečenie záväzku dlžníka formou dohody o zrážkach zo mzdy. Už samotná táto skutočnosť vylučuje možnosť, aby bez súhlasu žalobcu, ako spotrebiteľa, s touto zmluvnou podmienkou bola uzavretá samostatná úverová zmluva. Spotrebiteľ sa tak zákonite zbavuje svojej možnosti, aby zásah do jeho práv vyvolaný formou zrážok z jeho mzdy bol vykonávaný iba zákonným postupom na základe exekučného titulu a to formou exekúcie.

Práve vykonávanie zrážok na základe takejto neplatnej dohody zbavuje spotrebiteľa možnosti ochrany pred takýmto neoprávneným zásahom a preto nevyplýva ani naplnenie zákonných predpokladov v zmysle hore citovaného ust. § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. a to, že by žalobca bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Keďže z výsledkov vykonaného dokazovania to nevyplývalo, je jednoznačne neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby s odkazom práve na ust. § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. (rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 15.03.2018, sp. zn. 3Co/146/2017)

22. Neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy bezprostredne súvisí aj s neprijateľnosťou zmluvných podmienok, ktoré sú v rozpore s ust. § 54 ods. 1 OZ, keďže predložením dohody zamestnávateľovi žalobcu veriteľ - žalovaný sám určuje výšku dlhu jednostranne, bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom, pričom ide o možnosť postihnúť majetok žalobcu podľa vôle veriteľa, ktorý stanovuje výšku pohľadávky a jej príslušenstva, a žalobca ako spotrebiteľ nemá možnosť priamo voči svojmu zamestnávateľovi zrážky zo mzdy zastaviť.

23. Je potrebné vziať na zreteľ ustálenú judikatúru Súdneho dvora EÚ týkajúcu sa nekalých podmienkach v spotrebiteľských veciach ohľadom povinnosti vnútroštátneho súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, že je významným prvkom ochrany spotrebiteľa v práve EÚ a že ak by vnútroštátne právo umožnilo veriteľovi obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, jej užitočného účinku (Effet Kutilén).

24. Po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci dospel súd k záveru, že predmetná Zmluva o úvere je v časti týkajúcej sa výšky úrokov neplatná pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Obč. Z. a § 3 ods. 1 Obč. Z.). Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/57/2005, ZSP 35/2010 „Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Pri posúdení primeranosti dojedanej výšky úroku treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval. Predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5 Cdo 26/2011 zo dňa 26.04. 2012, „Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne nestanovia, do akej výšky je možné pri peňažnej pôžičke dojednať úroky, z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o pôžičke, nakoľko i tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Je nepochybné, že neprimerane vysoké úroky, dojednané pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlom správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009, Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. Rovnako je nepochybné, že žalovaný nemôže na základe takejto zmluvy žiadať od žalobkyne ako spotrebiteľský úrok, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. Uvedené skutočnosti majú ten dôsledok, že dohoda o zrážkach zo mzdy sa môže vzťahovať iba na istinu úveru, a teda dohoda, ktorá sa nevzťahuje iba na istinu úveru je v rozpore so zákonom (§39 OZ), keďže zabezpečuje aj neexistujúcu pohľadávku, preto súd aj z tohto dôvodu vyhovel žalobe žalobkyne a teda určil, že žalovaný nemá právo použiť vo vzťahu k žalobkyňi takúto dohodou. Súd zároveň poukazuje nato, že v danom prípade, keď sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov vyplývajúcej zo Zmluvy o poskytnutí úveru č. 8300053143 uzatvorenej dňa 09.11.2012 je potrebné konštatovať, že v každom prípade je daný

naliehavý právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to bez toho, aby žalobkyňa musela naliehavý právny záujem osobitným spôsobom preukazovať, keďže žalovaný preukázateľne požiadal listom zo dňa 04.01.2013 zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy, pričom naliehavý právny záujem vyplýva priamo z právneho predpisu. K naliehavému právnemu záujmu vo vzťahu k dohode o zrážkach zo mzdy zaujal svoje stanovisko aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 8Cdo/483/2014 zo dňa 18.11.2015, v ktorom konštatoval, že: „naliehavý právny záujem je daný vtedy, keď len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklarovaným vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže následne argumentovať vo vzťahu k zamestnávateľovi, aby ďalej nevykonával zrážky zo mzdy. Určovanie neplatnosti takejto dohody sa odvíja od posúdenia prijateľnosti, resp. neprijateľnosti takejto dohody ako zmluvnej podmienky spotrebiteľskej zmluvy, na ktorom určení vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Práve takouto dohodou o zrážkach zo mzdy sa obchádza súdne konanie o skutočnej výške pohľadávky, ktorú je žalobca žalovanému dlžný. Práve takáto určovacia žaloba poskytne žalobcovi v postavení spotrebiteľa ochranu pred neprijateľnými podmienkami, z čoho vyplýva naliehavý právny záujem, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany“.

25. V súvislosti s dojednanou dohodou o zrážkach zo mzdy súd poukazuje aj nato, že, ak by mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16.01.2013, sp. z. 6MCdo 9/2012). V tomto konaní nebolo preukázané, že zmluvná podmienka - dohoda o zrážkach zo mzdy bola dojednaná individuálne. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Preto uvedené podmienky podliehajú prieskumu ich prijateľnosti. Súd po preskúmaní dohody o zrážkach zo mzdy dospel k záveru, že táto svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobkyne, a preto je neprijateľná. K tomuto záveru dospel z dôvodu, že už pri uzatváraní dohody dlžník (spotrebiteľ) musí vedieť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške. Z predloženej dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že v prípade, ak klient nesplní svoj záväzok splácať úver v stanovených termínoch mesačných splátok, resp. v stanovenej lehote splatnosti úveru podľa zmluvy, banka je oprávnená požadovať od zamestnávateľa dlžníka vykonávať zrážky zo mzdy až do úplného splatenia všetkých pohľadávok banky voči dlžníkovi. Takéto vymedzenie pohľadávky je podľa názoru súdu nedostatočné. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Žalovaný ako veriteľ do prejavu vôle žalobkyne zahrnul uzavretie dohody o zrážkach, ktorým vnútil žalobkyňu ako spotrebiteľovi určité správanie a konanie, zvyhodňujúc seba ako príjemcu plnenia, čím bola spôsobená nerovnováha zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podľa § 53 ods. 1 OZ, pre spotrebiteľské zmluvy platí zákaz zmluvných ustanovení, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné podmienky) a tieto sú považované za neplatné (§53 ods. 4 OZ).

26. Poukazujúc na vyššie uvedené dôvody súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8300053143 zo dňa 09.11.2012 uzatvorená medzi žalobkyňou a spoločnosťou Profi Credit Slovakia, s.r.o., je neplatná.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, súd jej v súlade s citovaným zákonným ustanovením priznal náhradu trov konania v pomere 100 % voči žalovanému. V súlade s § 262 ods. 1 CSP súd rozhodoval len o nároku na náhradu trov konania, o ich výške podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Trebišov (§ 362 ods.1 CSP).

Podľa ust. §-u 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. §-u 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. §-u 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.